

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(นายก่อแก้ว พิกุลทอง กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตามมาตรา ๑๓๔ ของรัฐธรรมนูญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

(๑) กำหนดให้สิทธิผู้เสียหายมีสิทธิยื่นฟ้องคดีอาญาที่มีความเกี่ยวข้องกับความผิดตามมาตรา ๒๘ (๑) ต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาได้เอง ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่รับเรื่องกล่าวหาไว้พิจารณา หรือมีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล หรือกรณีอัยการสูงสุดมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องในฐานความผิดดังกล่าว และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ดำเนินการฟ้องเอง (เพิ่มมาตรา ๓๐/๑ มาตรา ๕๘/๑ และมาตรา ๗๗/๑)

(๒) กำหนดบทเฉพาะกาลให้ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นฟ้องคดีต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญา สำหรับคดีที่เป็นความผิดเกี่ยวข้องกับความผิดตามมาตรา ๒๘ (๑) ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่รับข้อกล่าวหาไว้พิจารณา หรือมีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล หรือคดีที่อัยการสูงสุดมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ฟ้องคดีเองก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับได้ แต่ต้องฟ้องภายในอายุความ

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๐ วรรคสอง บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและดำเนินคดีความผิดอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๘ (๑) (๒) และ (๔) และคดีที่มีการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกันและความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะต้องดำเนินการในคราวเดียวกันได้ ซึ่งความผิดที่เกี่ยวข้องกับความผิดที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๘ (๑) ดังกล่าวอาจมีผู้เสียหายที่ปรากฏชัดเจน แต่เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ย่อมเป็นการตัดสิทธิผู้เสียหายที่จะไปฟ้องผู้กระทำความผิดได้เอง เพราะเมื่อยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาคดีอาญาศาลก็ไม่รับฟ้อง เนื่องจากเป็นความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังนั้น จึงสมควรให้ความคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายให้มีสิทธิยื่นฟ้องคดีได้เอง หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่รับเรื่องกล่าวหาไว้พิจารณา หรือมีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล หรือเมื่ออัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ยื่นฟ้องคดีเอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

.....

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้เสียหาย” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ผู้ถูกกล่าวหา” และ “คณะกรรมการ ป.ป.ช.” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

“ผู้เสียหาย” หมายความว่า ผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

“มาตรา ๓๐/๑ ในกรณีที่มีการกล่าวหาให้ดำเนินคดีในความผิดฐานอื่นที่เป็นการกระทำความผิดเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทรวมกับความผิดตามมาตรา ๒๘ (๑) ซึ่งเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่รับเรื่องกล่าวหาไว้พิจารณา ผู้เสียหายย่อมมีสิทธิยื่นฟ้องคดีในความผิดฐานอื่นซึ่งเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกับความผิดตามมาตรา ๒๘ (๑) ต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาคดีอาญาได้

การฟ้องคดีของผู้เสียหายตามวรรคหนึ่งให้รวมทั้งบุคคลที่เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ไม่ว่าบุคคลนั้นจะถูกกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วหรือไม่ก็ตาม”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

“มาตรา ๕๘/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลและข้อกล่าวหา นั้นเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๒๘ (๑) ตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง ผู้เสียหายย่อมมีสิทธิยื่นฟ้องคดีใน ความผิดฐานนั้นต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาคดีอาญาได้

ให้นำมาตรา ๓๐/๑ วรรคสองมาใช้ในการฟ้องคดีตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

“มาตรา ๗๗/๑ ในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ ดำเนินการฟ้องคดีเองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่หาข้อยุติไม่ได้ตามมาตรา ๗๗ ผู้เสียหายมีสิทธิจะยื่นฟ้องคดี ในความผิดฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับความผิดตามมาตรา ๒๘ (๑) ได้เอง และให้นำมาตรา ๓๐/๑ วรรคสองมาใช้ บังคับกับการฟ้องคดีของผู้เสียหายด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๗ ภายใต้บทบัญญัติว่าด้วยอายุความ บรรดาข้อกล่าวหาใดที่เป็นความผิดที่เกี่ยวข้อง กับความผิดตามมาตรา ๒๘ (๑) ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่รับเรื่องกล่าวหาไว้พิจารณาหรือมีมติว่าข้อกล่าวหา นั้นไม่มีมูล หรือที่อัยการสูงสุดมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ฟ้องคดีเองก่อนวันที่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ ให้ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นฟ้องคดีในฐานความผิดนั้นหรือ ความผิดที่เกี่ยวข้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาคดีอาญาได้ ตามมาตรา ๓๐/๑ มาตรา ๕๘/๑ และมาตรา ๗๗/๑ แล้วแต่กรณี

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อรัฐสภาและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามข้อ ๘๑ (๓) ของข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๐ วรรคสอง บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและดำเนินคดีความผิดอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๘ (๑) (๒) และ (๔) และคดีที่มีการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกันและความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะต้องดำเนินการในคราวเดียวกันได้ ซึ่งความผิดที่เกี่ยวข้องกับความผิดที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๘ (๑) ดังกล่าวอาจมีผู้เสียหายที่ปรากฏชัดเจน แต่เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ย่อมเป็นการตัดสิทธิผู้เสียหายที่จะไปฟ้องผู้กระทำความผิดได้เอง เพราะเมื่อยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาคดีอาญาศาลก็ไม่รับฟ้องเนื่องจากเป็นความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังนั้น จึงสมควรให้ความคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายให้มีสิทธิยื่นฟ้องคดีได้เอง หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่รับเรื่องกล่าวหาไว้พิจารณา หรือมีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล หรือเมื่ออัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ยื่นฟ้องคดีเอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๒.๑ กำหนดชื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (ร่างมาตรา ๑)

๒.๒ กำหนดวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

๒.๓ เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้เสียหาย” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยกำหนดว่า กรณีที่มีการกล่าวหาให้ดำเนินคดีในความผิดฐานอื่นที่เป็นการกระทำความผิดอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทรวมกับความผิดตามมาตรา ๒๘ (๑) ซึ่งเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่รับเรื่องกล่าวหาไว้พิจารณา ผู้เสียหายย่อมมีสิทธิยื่นฟ้องคดีในความผิดฐานอื่นต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาคดีอาญาได้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๕ เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ว่า ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลและข้อกล่าวหาอื่นเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๒๘ (๑) ตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง ผู้เสียหายย่อมมีสิทธิยื่นฟ้องคดีในความผิดฐานนั้นต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาคดีอาญาได้ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๖ เพิ่มความเป็นมาตรา ๗๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ว่า หากอัยการสูงสุดมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องและคณะกรรมการ

ป.ป.ช. ไม่ดำเนินการฟ้องคดีเองภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่หาข้อยุติไม่ได้ ตามมาตรา ๗๗ ผู้เสียหายมีสิทธิที่จะยื่นฟ้องคดีในความผิดฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับความผิดตามมาตรา ๒๘ (๑) ได้เอง (ร่างมาตรา ๖)

๒.๗ กำหนดบทเฉพาะกาลให้ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นฟ้องคดีในความผิดที่เกี่ยวข้องกับความผิดตามมาตรา ๒๘ (๑) ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่รับเรื่องกล่าวหาไว้พิจารณาหรือมีมติว่าข้อกล่าวหา นั้นไม่มีมูล หรือที่อัยการสูงสุดมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ดำเนินการฟ้องคดีเอง ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่มีผลใช้บังคับได้ แต่ต้องฟ้องภายในอายุความ (ร่างมาตรา ๗)